

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-599/11-S

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Ořech, okres Praha-západ

Sídlo: Ořech, Karlštejská 54, 252 25 Jinočany

IČ: 75 034 948

Identifikátor: 600 053 245

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Lenkou Kociánovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Obec Ořech, Baarovo náměstí 20, Ořech, 252 25 Jinočany

Místo inspekční činnosti: Ořech, Karlštejská 54

Termín inspekční činnosti: 1., 2. a 3. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekční činnosti.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV nebo ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, k termínu inspekční činnosti.

Inspekční zjišťování a hodnocení je zaměřeno na činnost základní školy.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy (ZŠ nebo školy) a školní družiny v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. ZŠ má tři třídy, ve kterých zajišťuje výuku pro žáky prvního až pátého ročníku. V I. třídě se vzdělávají žáci prvního ročníku, ve II. třídě žáci druhého a čtvrtého ročníku a ve III. třídě žáci třetího a pátého ročníku. V posledních třech letech se pohybuje celkový počet žáků v rozmezí 65 - 62. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 62 žáků, což představuje 62 % její povolené kapacity (100 žáků). Školu navštěvují žáci z Ořecha, Zbuzan, Chýnice, Dobříče a také z Prahy. V prvním až čtvrtém ročníku ZŠ se realizuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Ořech. V pátém ročníku se vyučuje podle dobíhajícího programu Základní škola. Škola poskytuje péči jednomu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a vzdělává jednoho žáka - cizince. Má také žáka, který navštěvuje zahraniční školu v České republice a který v souladu s právním předpisem koná zkoušky z vybraných předmětů.

Výuku zajišťuje šest pedagogických pracovníků, z nichž čtyři nesplňují podmínky kvalifikace stanovené zákonem.

V ZŠ se zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání. Zvýšil se počet počítačů (PC) pro žáky i zaměstnance a proběhla výměna starších PC za novější. Také byla zakoupena např. interaktivní tabule, dataprojektor, kopírka, televizor. Byla provedena obměna nábytku, průběžně byl doplňován fond učebních pomůcek. Vnitřní výzdoba školy je podnětná pro vzdělávání, podílejí se na ní i žáci se svými pracemi z různých aktivit.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní škola uplatňuje při své činnosti principy rovného přístupu ke vzdělávání. Při přijímání žáků vytváří pro všechny uchazeče rovné podmínky. O přijímání ke vzdělávání a o své vzdělávací nabídce škola pravdivě informuje způsobem dostupným veřejnosti nejen v Ořechu, ale i v okolních obcích (např. webové stránky, vývěsky, místní tisk). Škola pořádá pro děti předškolního věku různé akce, např. Den školky ve škole. Ve školním roce 2010/2011 do prvního ročníku nastoupilo 16 žáků.

V souladu s přijatým ŠVP škola naplňuje učební plány, racionálně využívá disponibilní hodiny k navýšení časové dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět. Nepovinné předměty vyučovány nejsou. Žáci s hlubším zájmem o některé předměty mají příležitosti k další seberealizaci zapojením do projektů, veřejných kulturních vystoupení, soutěží apod. Domácí přípravu vhodně doplňují dobrovolné úkoly, např. z přírodovědy, vlastivědy, českého jazyka a matematiky. Zájmové aktivity jsou realizovány prostřednictvím občanského sdružení Kruhu fandů ořešské školy a soukromých osob. Žáci tak pracují v kroužcích s různým zaměřením (německého jazyka, přírodovědný, vlastivědný, divadelní, keramický, hudební aj.).

Škola vytváří odpovídající podmínky pro žáky se SVP. V letošním školním roce se jeden žák se SVP vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Potřebnou péči mu poskytují nejen vyučující, ale i asistentka pedagoga. Podpůrný systém má škola zaveden i pro žáky cizince. Žák – cizinec, který školu v letošním školním roce navštěvuje, nemá problémy se znalostí českého jazyka ani s prospěchem z ostatních předmětů, dosahuje výborných výsledků. Případnou školní neúspěšnost žáků škola sleduje a snaží se ji řešit individuálním přístupem a doučováním.

Škola přijímá opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání. Velkou pozornost věnuje prevenci rizik (např. šikany, záškoláctví, zneužívání návykových látek), bezpečnosti, dopravní výchově a zdravému životnímu stylu. Preventivní program nabízí žákům rozmanité výchovné, vzdělávací, sportovní a jiné aktivity, což přispívá ke snižování rizikového chování žáků. Osvěta je zaměřena nejen na žáky, ale i na zvýšení informovanosti rodičů. Prvky výchovy ke zdraví prolínají obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů. Škola zajišťuje pro žáky výlety, kurzy plavání, školu v přírodě, pitný režim aj.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou poučováni o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví na začátku školního roku a podle potřeby vždy před zahájením různých akcí. Škole se daří vytvářet pozitivní vnitřní klima. O přestávkách i při vyučování se žáci chovali slušně, byli k sobě ohleduplní. Dohledy nad žáky byly v době inspekční činnosti dodržovány. Počty úrazů za uplynulé tři roky se nezvyšují, jsou poměrně nízké (dva za rok).

Organizace vzdělávání i počty žáků ve třídách jsou v souladu s právními předpisy. Podle požadavků ŠVP škola v potřebné míře u žáků rozvíjí klíčové kompetence. Učivo bylo žákům předkládáno srozumitelně a většinou s patřičnou názorností. V hospitovaných hodinách byly zařazeny frontální činnosti, skupinová i samostatná práce a některé další formy činnostního učení. Účelně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Výuka byla vhodně podpořena rozličnými textovými i obrazovými materiály, přírodninami apod. Atmosféra ve třídách byla příjemná a pracovní. Žákovi se SVP se individuálně věnovala asistentka pedagoga, respektovala jeho pracovní tempo a poskytovala mu rady při řešení úkolů. Přestože vyučující individuálně pomáhají některým slabším žákům, chyběla ve většině hospitovaných hodin dostatečná míra diferenciacce učiva, úkolů a náročnosti vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků. Hodnocení v průběhu výuky bylo transparentní a pro žáky i motivující. Příležitostně byl oceněn pokrok žáků za osvojení určitých kompetencí. Žáci dokázali hodnotit výsledky práce svých spolužáků. V několika hodinách dostávali žáci příležitost k sebehodnocení. Žáci měli možnost ve většině hodin rozvíjet a upevňovat své sociální kompetence. Řešili úkoly ve skupinách nebo ve dvojicích. Vzájemně spolupracovali a dodržovali pravidla týmové práce. Malý kolektiv třídy vytváří téměř rodinné prostředí a napomáhá dobrým vztahům mezi žáky a vyučujícími. K podpoře sociální gramotnosti žáků také přispívá zapojení školy do charitativních akcí (Adopce na dálku, Dobročinná burza aj.). K rozvoji přírodovědné gramotnosti přispívá realizace školních projektů, např. Den Země. Pozornost je věnována i výchově k ochraně přírody, žáci jsou vedeni k důslednému třídění odpadů. Také matematická gramotnost žáků je rozvíjena v potřebné míře. Zájemci či talentovanější žáci se mohou zúčastnit některých soutěží (např. Matematický klokan, Pythagoriáda, Logická olympiáda, Turnaj v logických hrách). Čtenářskou gramotnost žáků rozvíjí škola zejména jejich vedením k individuální četbě a k práci s textem. Osvědčily se školní akce a projekty (např. Škola v době Baarově, Čtení pohádek v mateřské škole), společné návštěvy v knihovně nebo návštěvy divadelních představení a dalších kulturních akcí. Pro individuální i společnou četbu si žáci průběžně půjčují knihy ze školní knihovny. Hlavní informace získávali žáci od vyučujících a z učebních textů (např. učebnice, pracovní listy, odborné knihy). V průběhu hospitovaných hodin žáci pouze ojediněle pracovali na počítačích. Žáci využívají možnosti osvojovat si základní dovednosti s výpočetní technikou i o přestávkách nebo v zájmovém kroužku. Schopnost komunikace v cizích jazycích je rozvíjena hlavně v rámci povinné výuky anglického jazyka od prvního ročníku. Získané vědomosti z oblasti cizího jazyka žáci dokázali částečně uplatnit při výuce. Někteří ze žáků se učí dalšímu cizímu jazyku (německému jazyku) v zájmovém

kroužku. K podpoře komunikace v cizím jazyce přispívá i Olympiáda v anglickém jazyce, kterou organizuje škola pro vlastní žáky čtvrtého a pátého ročníku i žáky z partnerských škol (z Chrášťan, Jinočan, Tachlovic).

Výsledky vzdělávání jednotlivých žáků i celkové výsledky vzdělávacího procesu sleduje základní škola obvyklými způsoby. Potřebné poznatky o přijímaných žácích získává spoluprací s místní mateřskou školou a především v průběhu realizace různých akcí pro tyto žáky (např. Adaptační kurz). Ke zjišťování úspěšnosti žáků v průběhu jejich školní docházky využívá ředitelka některé vlastní prověrky, poznatky z hospitační a kontrolní činnosti, komerční testy Kalibro, zaměřené především na český jazyk, anglický jazyk a matematiku. Výsledná zjištění analyzuje, projednává s jednotlivými učiteli, zobecňuje v pedagogické radě, popř. konzultuje na metodické schůzce s ředitelkami z partnerských škol. Škole se daří předcházet neúspěšnosti žáků - v loňském školním roce všichni žáci prospěli.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka odpovídá podmínkám, za kterých byla ZŠ zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Škola vyučuje podle platných vzdělávacích programů. Ředitelka na základě posouzení Českou školní inspekcí, vlastního hodnocení, podnětů pedagogických pracovníků vydala ke dni 1. září 2010 novou verzi ŠVP ZV. Dokument je v souladu s RVP ZV a se školským zákonem. ŠVP je zaměřen na všestranný rozvoj žáků, mj. klade důraz na vytváření příznivého školního klimatu, na propojení školy s praktickým životem.

Ve škole jsou poskytovány poradenské služby ředitelkou školy a školní metodičkou prevence. Spolupráce obou pedagogických pracovníků s rodiči, s dalšími pedagogy i se spádovým poradenským zařízením je funkční. Všichni vyučující byli o žákovi se SVP informováni, ředitelka jim individuálně poskytuje rady, jak s tímto žákem pracovat. Pro žáka se SVP vypracovala třídní učitelka individuální vzdělávací plán, jehož plnění průběžně kontroluje a hodnotí.

Struktura organizace je jednoduchá, řízení odpovídá její velikosti a typu. Povinnosti zaměstnanců jsou zřetelné. Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady, absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení. Ve funkci je patnáct let. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se účastní vzdělávacích programů v oblasti řízení (Právní poradna v otázkách a odpovědích, Bezpečnost práce a požární ochrana ve školství). Řízení organizace probíhá podle plánů, jeho styl je demokratický. Povinnosti vyplývající z právních předpisů ředitelka plní, vydává potřebná rozhodnutí. Plnění záměrů, zásadní dokumenty a přijatá opatření projednává v pedagogické radě. Přesto byly v oblasti řízení zjištěny nedostatky, a to ve zpracování školního řádu. Aktuálně platný školní řád vykazuje nedostatky, pro jejichž odstranění je škole stanovena lhůta. Zejména v oblasti pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků je nezbytné doplnit zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace, stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

Personální podmínky i přes nedostatky umožňují realizovat obsah vzdělávání stanovený ŠVP ZV. Kvalifikační předpoklady pro vzdělávání žáků na prvním stupni ZŠ splňuje pouze ředitelka a jedna třídní učitelka. Další třídní učitelka má kvalifikaci pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů (ruský jazyk – hudební výchova), ostatní vyučující mají

středoškolské vzdělání. Kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností nesplňuje školní metodická prevence. Ředitelka si uvědomuje potřeby školy v personální oblasti a nekvalifikované učitele motivuje ke studiu. K rozlišení kvality pedagogické práce a k následné motivaci zaměstnanců jsou využívána kritéria přidělování mimotarifních složek platů. V současné době tři vyučující studují na vysoké škole obor učitelství pro první stupeň ZŠ. K profesnímu růstu pedagogických pracovníků přispívá též jejich účast na dalším vzdělávání, hospitace a vzájemné náslechy. Ředitelka poskytuje metodickou pomoc méně zkušeným či nekvalifikovaným pedagogům.

Materiální podmínky školy umožňují realizaci ŠVP. Vzhledem k počtu žáků a tříd má škola potřebný počet učeben, které jsou prostorné a světlé. Jedna z nich je zařízena jako odborná pracovna (tzv. počítačová učebna). Počítače jsou také ve třídách a na chodbě. Třídy jsou účelně vybaveny didaktickou technikou. Vzdělávání též probíhá v místnosti školní družiny, která je spojena se školní knihovnou. Pro výuku tělesné výchovy je využívána místní tělocvična a hřiště. K relaxaci žáků slouží školní dvůr či určené prostory ve třídách. Ředitelka má zájem na zlepšení podmínek pro výuku, proto školu zapojila do projektu EU Peníze školám financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu.

Činnost školy je zabezpečena financováním z více zdrojů. Základním zdrojem jsou finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu (SR). Z těchto prostředků bylo hrazeno více než 75 % celkových neinvestičních nákladů školy. Dotace ze SR byla použita především na platy zaměstnanců a související zákonné odvody do sociálních a zdravotních fondů, dále k nákupu učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb, k úhradě pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou při pracovním úraze a nemoci z povolání a k náhradám platu za prvních čtrnáct dní pracovní neschopnosti. Škola se zapojila do projektů vyhlášených MŠMT a tím získala další potřebné finanční prostředky, které použila ke zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, tarifních platů nepedagogických pracovníků, platu asistenta pedagoga nebo k úhradě ostatních neinvestičních nákladů (např. nákup školních potřeb pro žáky prvního ročníku). Tyto finanční prostředky škola použila v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Především v roce 2009 využívání účelově poskytnutých finančních prostředků významně zlepšilo situaci školy v oblasti motivace zaměstnanců. V roce 2010 se škola zapojila do projektu Škola hrou v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, jehož účelem je podpora kvalitního vzdělávání žáků na základních školách. Provoz školy (spotřebovaná energie, běžné opravy a údržba apod.) byl financován z příspěvku od zřizovatele, který je druhým nejvýznamnějším zdrojem. Vzhledem k tomu, že finanční prostředky poskytnuté ze SR na ostatní neinvestiční výdaje nepostačovaly na nákup všech potřebných učebních pomůcek, byla jejich část hrazena z rozpočtu zřizovatele. Ředitelka aktivně vyhledává další možnosti financování činnosti školy. Např. v roce 2009 a 2010 se na financování podílely další fyzické a právnické osoby formou sponzorských darů (na volnočasové a vzdělávací aktivity, na školu v přírodě aj.). Vlastní zdroje (tj. poplatky za školní družinu) se na úhradě celkových nákladů podílely v průměru 1 %.

Škola je otevřena spolupráci se všemi partnery. Velmi dobře spolupracuje se zákonnými zástupci žáků. Zákonní zástupci žáků jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání obvyklými způsoby (žakovská knížka, třídní schůzky, konzultační hodiny, webové stránky školy, e – mail). Školu mohou kdykoliv navštívit. Škola poskytuje informace nebo prezentuje svoji činnost při pořádání různých akcí (Den otevřených dveří). Snaží se aktivně zapojovat rodiče do svých činností (tj. besedy, výlety, příprava školy v přírodě, závody rodičů s dětmi na horolezecké zídce). Spolupráce a vzájemná informovanost školy a zřizovatele je také velmi dobrá. Zřizovatel pomáhá škole mj. i tím, že poskytuje služební byty pro pedagogy. Škola přispívá k životu v obci pořádáním různých společenských akcí.

Spolupráce školy se školskou radou je bezproblémová. Školská rada projednává s ředitelkou předložené dokumenty. ZŠ také spolupracuje s partnerskou školou Grundschule Ragewitz v Německu (vzájemná korespondence a návštěvy pedagogů, výměnné pobyty žáků v rodinách), se školami v Praze (ulice Brdičkova a Kuncova), s Policií ČR aj.

Závěry, celkové hodnocení školy

Základní škola Ořech, okres Praha-západ vykonává svoji činnost v souladu s jejím zařazením do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola účelně využívá finanční zdroje pro realizaci vzdělávacích programů. Zapojuje se do rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a různých projektů. Ředitelka aktivně vyhledává další možnosti financování činnosti školy.

Základní škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání. Má vytvořeny podmínky pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vstřícné klima pomáhá vytvářet pozitivní vztahy mezi žáky a pedagogy, ale i bezpečné prostředí pro vzdělávání. Systém prevence rizikových jevů je účinný.

ŠVP ZV je v souladu s požadavky školského zákona a RVP ZV. Příležitostí ke kvalitativnímu posunu je pro školu vyšší míra uplatňování diferenciací učiva. Prostor k rozvoji má škola také v častější podpoře výuky prostřednictvím ICT. Klíčové kompetence jsou rozvíjeny, hodnocení žáků je motivující a celkově odpovídá přijatým zásadám.

Řízení školy je funkční. Nedostatky zjištěné ve zpracování školního řádu lze odstranit ve stanovené lhůtě. Ve školním řádu je třeba doplnit:

- *zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace*
- *stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení.*

Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání. V oblasti personálních podmínek má škola prostor k rozvoji, a to např. zajištěním odborně kvalifikovaných vyučujících nebo specializačního studia pro školní metodičku prevence. Personální a materiální podmínky umožňují realizaci ŠVP ZV.

Spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery je účinná a přispívá k realizaci výchovných a vzdělávacích cílů.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 14 dnů požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků ve školním řádu. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Příbrami dne 24. března 2011

(razítko)

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka

M. Březinová, v.r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

D. Drlíková, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ořechu dne 6. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Lenka Kociánová, ředitelka školy

L. Kociánová, v.r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.